

تأثیر گوگرد و دفعات محلولپاشی با کود کامل میکرو بر عملکرد و کیفیت دو رقم پیاز روز بلند

رستگار- جلال قاسم زاده گنجه‌ای محمد^۱

^۱ - اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان

چکیده: با توجه به اهمیت کیفیت و کمیت در تولید پیاز و شرایط آب و هوایی شمال خراسان برای ارقام مورد نظر، آزمایشی در قالب یک طرح تحقیقاتی در سال (۸۱-۱۳۸۰) به طریق اسپلیت پلات فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی در سه تکرار در منطقه نیشابور مورد بررسی قرار گرفت. ارقام (قرمز آذرشهر و سفید قم) در کرت‌های اصلی و مقادیر مختلف گوگرد (عدم مصرف گوگرد، ۱۵۰، ۳۰۰ و ۴۵۰ کیلوگرم در هکتار) و دفعات محلولپاشی با کود کامل میکرو (بدون محلولپاشی، ۱، ۲ و ۳ بار محلولپاشی) با غلظت ۶ در هزار در کرت‌های فرعی در چهار خط ۶ متری به فاصله ردیف‌های ۳۰ سانتیمتر کشت گردیدند. برداشت و ثبت داده‌ها بر روی دو خط وسط هر کرت انجام گرفت و در طول دوران رشد یادداشت‌برداری‌های لازم انجام گردید و مقایسه میانگین‌ها بر اساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن ارزیابی شد و در نهایت عملکرد همراه با تاثیر کیفی عوامل مختلف بر روی دو رقم پیاز روز بلند مورد ارزیابی قرار گرفت. در تجزیه واریانس مرکب (دو ساله) نسبت ارتفاع به قطر پیاز، تعداد لایه‌های خوراکی، ضخامت لایه‌های خوراکی، میزان غلظت گوگرد و ازت نیتراژ بر روی ارقام پیاز به لحاظ آماری اختلاف قابل توجهی را بوجود نیاورده است ولی ضخامت گردن، چند قلبی، میزان غلظت پتاسیم، منگنز و مس تحت تاثیر عوامل آزمایشی قرار گرفتند. در بررسی اثرات متقابل سال $\times$ رقم به لحاظ آماری بین تعداد چند قلبی، تعداد لایه خوراکی و ضخامت آن و میزان غلظت منگنز، مس و عملکرد غده پیاز (سوخ) تفاوت آماری وجود داشته است. در بررسی ساده بر روی مصرف مقادیر کودهای گوگردی، اختلاف در میزان غلظت پتاسیم، منگنز و ازت نیتراژ از نظر آماری معنی‌دار بود. اثرات متقابل گوگرد $\times$ رقم بر میزان غلظت پتاسیم و منگنز تاثیر معنی‌داری از لحاظ آماری داشته است. در این تحقیق بیشترین تفاوت آماری بوجود آمده در ارقام متعلق به تعداد پیازهای چند قلو و میزان غلظت مس در رقم آذرشهر بود. در بررسی اثرات متقابل میزان غلظت پتاسیم در سوخها بیشترین تاثیر را هنگامی داشت که ۴۵۰ کیلوگرم در هکتار کود

چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴ / ۳۲۵

گوگردی (به همراه باکتری تیوباسیلوس) و دوبار محلولپاشی با کودهای میکرو بر روی تیمارهای پیاز داده شده بود.

با مصرف ۱۵۰ کیلوگرم در هکتار گوگرد میزان تجمع نترات در سبزه‌ها کاهش یافت. همچنین دو بار محلولپاشی با کود کامل میکرو میزان تجمع نترات در پیاز رقم قرمز آذرشهر را بطور معنی‌داری افزایش داد (۱۹۵/۴ ppm). در حالی که همین میزان دفعات محلولپاشی با کود کامل میکرو میزان تجمع نترات در رقم سفید قم را بطور معنی‌داری کاهش داده است (۹۰/۰۴ ppm). انجام دو بار محلولپاشی با کود کامل میکرو (غلظت ۶ در هزار) به همراه ۴۵۰ کیلوگرم در هکتار کود گوگردی میزان تجمع نترات در سبزه‌ها را بطور معنی‌داری کاهش داد.

واژه‌های کلیدی: گوگرد، محلولپاشی، کود کامل میکرو، غده، پیاز، کیفیت، کمیت